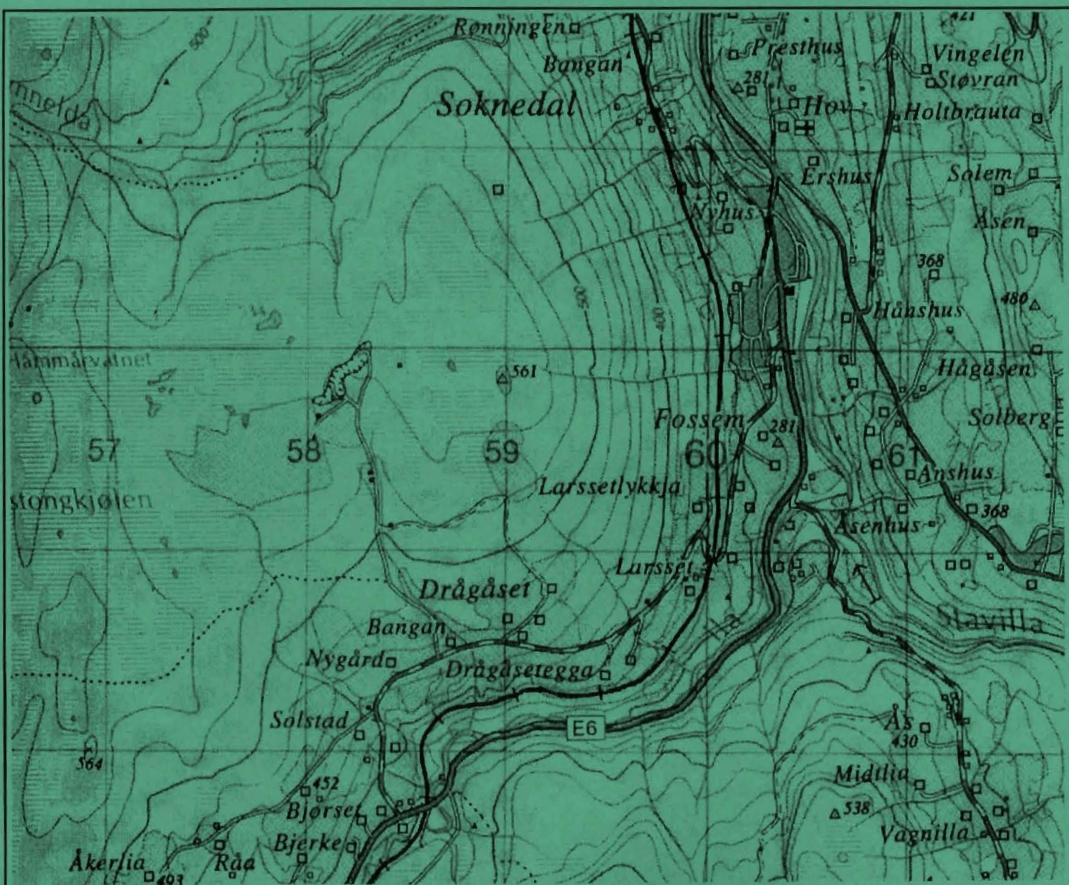

Botaniske undersøkingar langs planlagde vegtrasear i Midtre-Gauldal og Orkdal, Sør-Trøndelag

Dag-Inge Øien
Asbjørn Moen

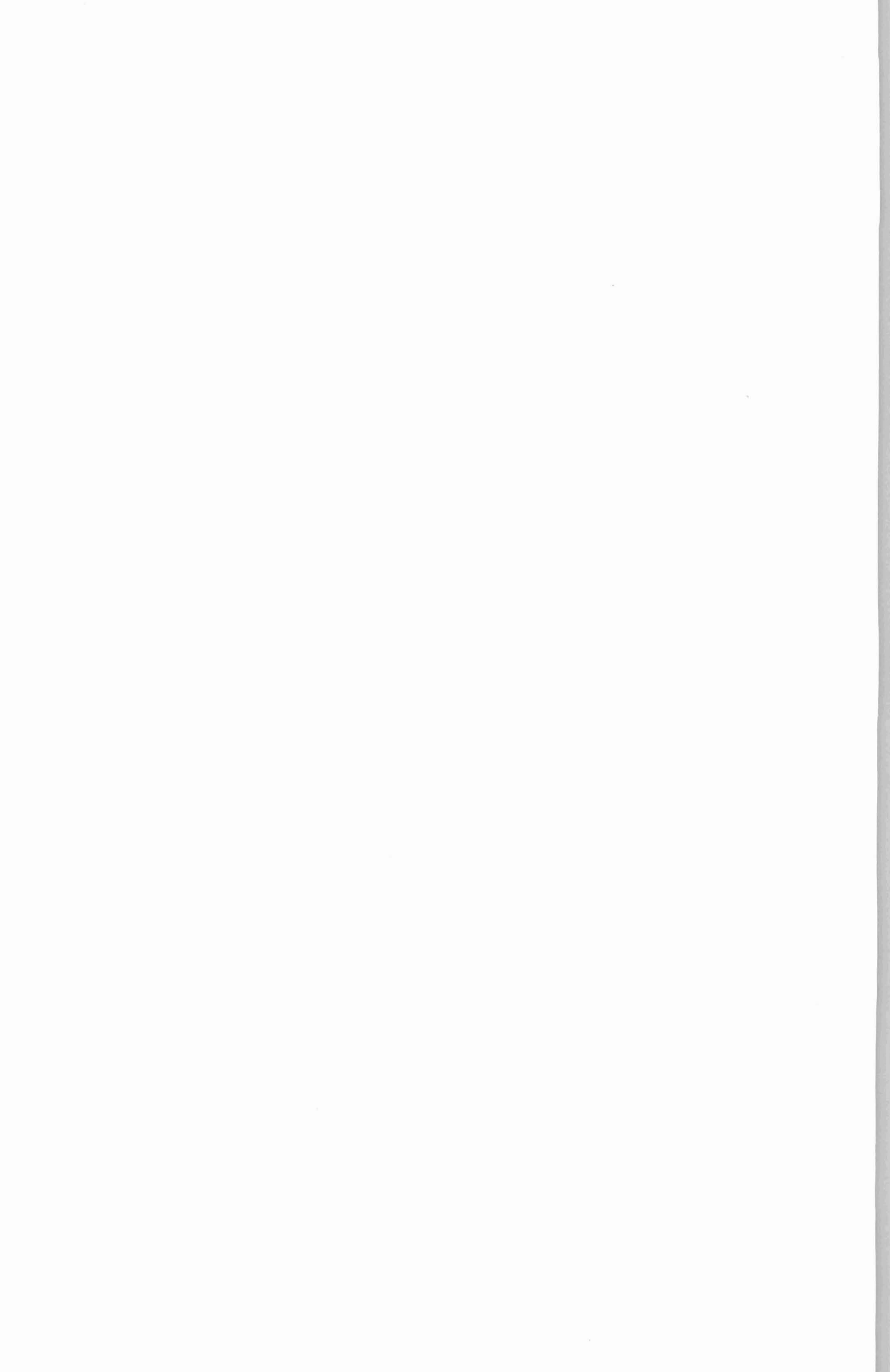
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Vitenskapsmuseet
Trondheim

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Vitenskapsmuseet
Botanisk notat 1999-2

**Botaniske undersøkingar langs planlagde
vegtrasear i Midtre-Gauldal og Orkdal,
Sør-Trøndelag**

Dag-Inge Øien
Asbjørn Moen

Trondheim, august 1999
Oppdragsgevar: Statens vegvesen, Sør-Trøndelag vegkontor

Føreord

I samband med endringar av traseane til E6 i Midtre-Gauldal og E39 i Orkdal, fekk Vitenskapsmuseet i 1998 i oppdrag frå Statens vegvesen, Sør-Trøndelag vegkontor, å avdekkje om det finst vesentlege botaniske verdiar langs desse vegtraséane som kan gå tapt. Det vart gjennomført to korte synfaringar sommaren 1998. Dette notatet som er ei samanstilling av to rapportar gitt til Sør-Trøndelag vegkontor, gir ei oversikt over kva som vart funne, og ei kort vurdering av verknaden av den planlagde vegutbygginga.

Synfaringane vart utført av Dag-Inge Øien (E6) og Asbjørn Moen (E39). Naturforvaltar Muriel Allemand frå Sør-Trøndelag vegkontor deltok ved begge synfaringane.

Dag-Inge Øien og Asbjørn Moen

Referanse:

Øien, D.-I. & Moen, A. 1999. Botaniske undersøkingar langs planlagde vegtrasear i Midtre-Gauldal og Orkdal, Sør-Trøndelag. NTNU Vitensk.mus. Bot. notat 1999-2: 1-12.

Innhold

1 E6 frå Snøan til Løkli i Midtre Gauldal kommune	3
Innleiing	3
Dei oppsøkte lokalitetane.....	3
Konklusjon.....	5
2 E39 på Søvasskjølen i Orkdal kommune.....	8
Innledning	8
Materiale, undersøkelsesområdet og plantegeografisk plassering	8
Planteliv og naturtyper ved den planlagte vegtraseen.....	11
Vurdering av verneinteresser	11
Konklusjon.....	11
3 Litteratur	12

1 E6 frå Snøan til Løkli i Midtre Gauldal kommune

Av Dag-Inge Øien

Innleiing

I samband med planane for utbetring av E6 i Midtre Gauldal, fekk Vitskapsmuseet i oppdrag å gjere ei synfaring langs vegen frå Snøan i nord til Løkli i sør. Føremålet med synfaringa var å avdekkje om det finst lokalitetar med ved vesentlege botaniske verdiar som står i fare for å bli øydelagde ved ombygginga av vegen. Seks lokalitetar (figur 1) der vegen vil avvike sterkast frå dagens trasé og påverke tilnærma naturleg vegetasjon, vart valde ut. Alle lokalitetane med unntak av nr. 3 ligg mellom dagens vegtrasé og elva Sokna/Ila. Lokalitetane vart oppsøkte i dagane 23.-24. juni 1998 av underteikna saman med Muriel Allemand, naturforvaltar ved Sør-Trøndelag vegkontor.

Norske og vitskaplege namn på plantar nemnde nedanfor følgjer Lid & Lid (1994).

Dei oppsøkte lokalitetane

1 Snøan - Skjærli (UTM: NQ 63, 84)

Kort stopp ved avkøyrsla til Strinde der ny veg er planlagt nærare elva. Arealet er i dag delvis utfylt og planert og nytta til jordbruksføremål. Området nærast elva består av småbregne- og lågurtgranskog med eit feltsjikt dominert av maiblom, liljekonvall, kvitveis, fugletelg, hengevang, gullris og hengeaks (*Mai-anthemum bifolium*, *Convallaria majalis*, *Anemone nemorosa*, *Gymnocarpium dryopteris*, *Thelypteris phegopteris*, *Solidago virgaurea*, *Melica nutans*). Ein del innslag av nitrogenkrevande artar og høge urter som turt, tyrihjelm, geitrams, strutsevang, skogburkne og brennesle (*Cicerbita alpina*, *Aconitum septentrionale*, *Epilobium angustifolium*, *Matteuccia struthiopteris*, *Athyrium filix-femina*, *Urtica dioica*) mot kanten av dyrkamarka.

Den sterke påverknaden frå arealet ovanfor og den relativt artsfattige vegetasjonen nærast

elva gjer lokaliteten lite verdfull utover det å vere ei buffersone mellom elva og den sterkt trafikkerte vegen.

2 Snøan - Korporals bru (UTM: NQ 62,84)

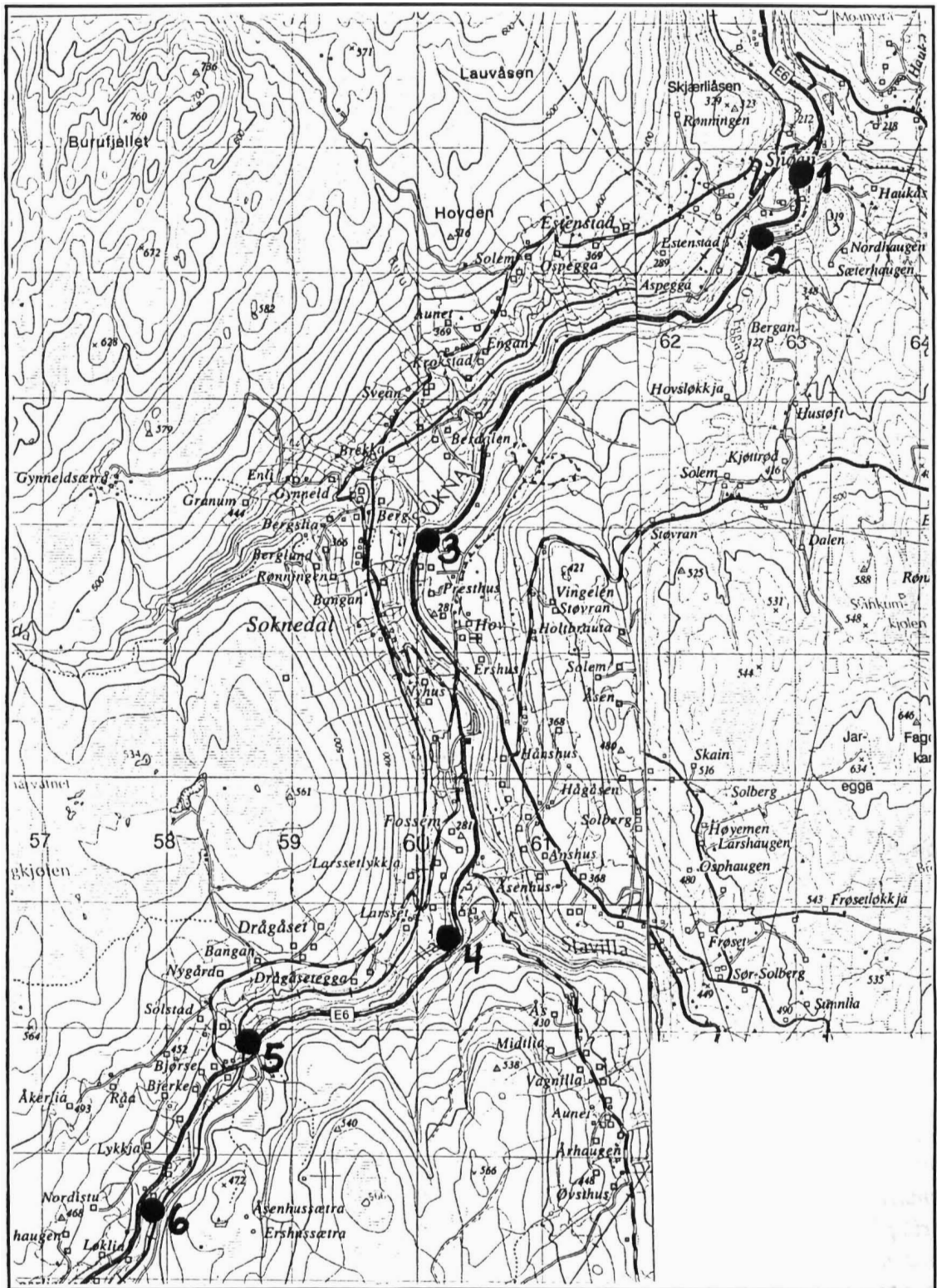
Kort stopp søraust for brua. Dette er truleg lokaliteten der dalfiol (*Viola selkirki*) vart funnen av Tore Ouren på 1950-talet (Ouren 1959). Arten er sjeldan i Noreg utanfor Austlandsområdet. Lia som ligg på austsida av Sokna, er i dag gjennomskoren av ein smal grusveg. Det er uvisst om denne vegen var der då Ouren undersøkte området. Vegetasjonen nedom denne vegen vart berre raskt gjennomført. Verken vêret eller tida tillét ei grundig gjennomføring. Lia består hovudsakleg av storbregne- og høgstaudeskog med gråor som dominerande treslag. Ingen særmerkt flora, og dalfiol vart ikkje observert.

3 Presthussvingen (UTM: NQ 60,81)

Gråor-heggeskog i ei smal sone på 10-20 m mellom dyrkamark og E6. Vanlege artar er bjørk, gråor, hegg, kvitveis, liljekonvall, mari-kåpe, markjordbær, raud jonsokblom, rogn, skogstjerneblom, skogstorkenebb, stornesle, trollbær, turt, tyrihjelm, åkersnelle (*Betula pubescens*, *Alnus incana*, *Prunus padus*, *Anemone nemorosa*, *Convallaria majalis*, *Alchemilla vulgaris* coll., *Fragaria vesca*, *Silene dioica*, *Sorbus aucuparia*, *Stellaria nemorum*, *Urtica dioica*, *Actaea spicata*, *Cicerbita alpina*, *Aconitum septentrionale*, *Equisetum arvense*).

4 Larshusan/Larsset (UTM: NQ 60,78)

Planta granskog med parti av lågurtskog og høgstaudeskog ned mot elva (Ila) på vestsida av dalen. Forholdsvis artsrikt, og i alt 74 artar vart registrerte. Fullstendig liste i tabell 1 nedanfor. Ingen lokalt eller nasjonalt sjeldne/truga artar vart registrert, men lokaliteten har verdi som eit areal med lite påverka vegetasjon (i parti nærast elva) i eit område elles sterkt påverka av menneskeleg aktivitet.

Figur 1. Kart over dei seks oppsøkte lokalitetane. Kartgrunnlag: M711, kartblad 1520 I og 1620 IV.

5 Bjørset (UTM: NQ 58, 77-78)

Denne lokaliteten mellom jernbanelinja og Ila (vestsida) like nord for Bjørset består hovudsakleg av gammal beitemark som til dels er sterkt gjengrodd. Innslag av høgstauder i fuktige parti. Fine enger med mykje firkantperikum, prestekrage, raud jonsokblom, skogvikke og tviskjeggveronika (*Hypericum maculatum*, *Leucanthemum vulgare*, *Silene dioica*, *Vicia sylvatica*, *Veronica chamaedrys*) i partia nærast jernbanelinja. Fullstendig artsliste i tabell 1 nedanfor. Heller ikkje her vart det registrert sjeldne/truga artar, men lokaliteten har likevel verdi som restar av eit gammalt kulturlandskap.

6 Løkli (UTM: NQ 57, 76)

Beitemark med fragment av flommarksskog og sumpskog ned mot elva (Ila) mellom Gullvåg camping og Løkli. Artar som kvann, mjøddurt, skogstorkenebb, turt og tyrihjelms (*Angelica archangelica*, *Filipendula ulmaria*, *Geranium sylvaticum*, *Cicerbita alpina*, *Aconitum septentrionale*) dominerer i feltsjiktet. Tresjiktet består hovudsakleg av gråor og hegg (*Alnus incana* og *Prunus padus*). Elles vart det observert ballblom, bekkekarse, bringebær, enghumbleblom, engsyre, gul frøstjerne, kvitbladtistel, kvitmaure, nordlandsstarr, nyresoleie, skogrørkvein, skogstjerneblom, sløke, soleihov og tysbast (*Trollius*

europaeus, *Cardamine amara*, *Rubus idaeus*, *Geum rivale*, *Rumex acetosa*, *Thalictrum flavum*, *Cirsium helenioides*, *Galium boreale*, *Carex aquatilis*, *Ranunculus auricomus*, *Calamagrostis purpurea*, *Stellaria nemorum*, *Angelica sylvestris*, *Caltha palustris*, *Daphne mezereum*) på lokaliteten.

Konklusjon

Alle dei oppsøkte lokalitetane bar preg av menneskeleg/kulturell påverknad, og ingen sjeldne eller truga artar vart observert i nokon av lokalitetane. Trass i berre ein kort og lite grundig gjennomgang av vegetasjonen, er det lite sannsynleg at dei representerer nokon verdi som nasjonalt eller regionalt viktige botaniske lokalitetar.

Likevel kan to av lokalitetane, Larshusan (4) og Bjørset (5), seiast å ha verdi lokalt. Område med tilnærma naturleg vegetasjon eller gamle kulturmarkstypar, som desse representerer, er få nær elveløpet til Ila som elles er sterkt prega av tekniske inngrep. Begge lokalitetane, saman med lokalitet 2 (Korporals bru), kan og vere mogelege vekstestader for dalfiol (*Viola selkirkii*). Alle lokalitetane vil bli øydelagde ved ombygging av vegen etter dagens planar.

Tabell 1. Liste over alle karplanteartar som vart observert i lokalitetane Larshusan (4) og Bjørset (5).

Artar Vitskapleg namn	Norsk namn	Lokalitet	
		Larshusan	Bjørset
Tre, busker og lyng			
<i>Alnus incana</i>	Gråor	x	x
<i>Betula pubescens</i>	Bjørk	x	x
<i>Daphne mezereum</i>	Tysbast		x
<i>Juniperus communis</i>	Einer	x	x
<i>Picea abies</i>	Gran	x	x
<i>Populus tremula</i>	Osp	x	
<i>Prunus padus</i>	Hegg	x	x
<i>Salix caprea</i>	Selje	x	x
<i>Salix myrsinifolia</i>	Svartvier	x	x
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn	x	x
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær	x	x
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær		x

Urter

<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik		x
<i>Aconitum septentrionale</i>	Tyrilhjelm	x	x
<i>Actaea spicata</i>	Trollbær	x	
<i>Ajuga pyramidalis</i>	Jonsokkoll		x
<i>Alchemilla vulgaris coll.</i>	Marikåpe	x	x
<i>Anemone nemorosa</i>	Kvitveis	x	x
<i>Angelica archangelica</i>	Kvann	x	x
<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke	x	x
<i>Anthriscus sylvestris</i>	Hundekjeks	x	x
<i>Athyrium filix-mas</i>	Skogburkne	x	x
<i>Bistorta vivipara</i>	Harerug	x	x
<i>Caltha palustris</i>	Soleihov	x	
<i>Campanula latifolia</i>	Storklokke	x	
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	Maigull		x
<i>Cicerbita alpina</i>	Turt	x	x
<i>Cirsium helenoides</i>	Kvitblattistel	x	x
<i>Convallaria majalis</i>	Liljekonvall	x	
<i>Crepis paludosa</i>	Sumphaukeskjegg	x	x
<i>Cystopteris fragilis</i>	Skjørlok		x
<i>Dryopteris expansa</i>	Sauetelg	x	
<i>Epilobium angustifolium</i>	Geitrams	x	x
<i>Equisetum arvense</i>	Åkersnelle	x	
<i>Equisetum pratense</i>	Engsnelle	x	x
<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skogsnelle		x
<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødurt	x	x
<i>Fragaria vesca</i>	Markjordbær	x	x
<i>Galium boreale</i>	Kvitmaure	x	x
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure	x	x
<i>Geranium sylvaticum</i>	Skogstorkenebb	x	x
<i>Geum rivale</i>	Enghumbleblom	x	x
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Fugletelg	x	x
<i>Hieracium spp.</i>	Svæver	x	x
<i>Huperzia selago</i>	Lusegras	x	x
<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	x	x
<i>Knautia arvensis</i>	Raudknapp		x
<i>Lathyrus pratensis</i>	Gulskolm		x
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Prestekrage		x
<i>Maianthemum bifolium</i>	Maiblom	x	x
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	Strutseveng	x	
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	Småmarimjelle	x	x
<i>Myosotis decumbens</i>	Fjellminneblom		x
<i>Oxalis acetosella</i>	Gaukesyre	x	x
<i>Paris quadrifolia</i>	Firblad	x	x
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Kranskonvall	x	x
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	x	x
<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>	Norsk vintergrøn		x
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie	x	x
<i>Ranunculus auricomus</i>	Nyresoleie	x	
<i>Rubus idaeus</i>	Bringebær	x	x
<i>Rubus saxatilis</i>	Tågebær	x	x
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre	x	x
<i>Saussurea alpina</i>	Fjellistel	x	x
<i>Silene dioica</i>	Raud jonsokblom	x	x
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris	x	x
<i>Stellaria graminea</i>	Grasstjerneblom		x
<i>Stellaria nemorum</i>	Skogstjerneblom	x	x
<i>Tanacetum vulgare</i>	Reinfann		x
<i>Taraxacum sp.</i>	Løvetann	x	x

<i>Thalictrum alpinum</i>	Fjellfrøstjerne	x	
<i>Thelypteris phegopteris</i>	Hengeveng	x	x
<i>Trientalis europaea</i>	Skogstjerne	x	x
<i>Trollius europaea</i>	Ballblom		x
<i>Tussilago farfara</i>	Hestehov		x
<i>Urtica dioica</i>	Stornesle	x	x
<i>Valeriana sambucifolia</i>	Vendelrot		x
<i>Veronica chamaedrys</i>	Tviskjeggveronika		x
<i>Veronica officinalis</i>	Lækjeveronika		x
<i>Vicia sylvatica</i>	Skogvikke	x	x
<i>Viola biflora</i>	Fjellfiol	x	x
<i>Viola canina</i>	Engfiol		x
<i>Viola epipsila</i>	Stor myrfiol	x	
<i>Viola palustris</i>	Myrfiol	x	x
<i>Viola riviniana</i>	Skogfiol	x	x
Grasvekster			
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	x	
<i>Alopecurus pratensis</i>	Engreverumpe		x
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks		x
<i>Calamagrostis purpurea</i>	Skogrørkvein	x	x
<i>Carex pallescens</i>	Bleikstarr	x	x
<i>Carex vaginata</i>	Slirestarr	x	x
<i>Dactylis glomerata</i>	Hundegras	x	x
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Sølvbunke	x	x
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle	x	x
<i>Hierochloe odorata</i>	Marigras		x
<i>Luzula multiflora</i> ssp. <i>frigida</i>	Seterfrytle		x
<i>Luzula pilosa</i>	Hårfrytle	x	x
<i>Melica nutans</i>	Hengeaks	x	x
<i>Milium effusum</i>	Myskegras		x
<i>Poa nemoralis</i>	Lundrapp		x

2 E39 på Søvasskjølen i Orkdal kommune

Av Asbjørn Moen

Innledning

Statens vegvesen Sør-Trøndelag planlegger å bygge en ny strekning av E39 fra Høgkjølen (Søvasskjølen) til Stokkhaugen ved Gagnåsvatnet, Orkdal kommune, se figur 2.

Statens vegvesen tok våren 1998 en henvendelse til Botanisk avdeling, Vitenskapsmuseet med forespørsel om å delta på et planleggingsmøte vedrørende den aktuelle vegtraseen forbi Kjølen naturreservat. Møtet ble holdt den 26.5.98 og professor Asbjørn Moen deltok fra Botanisk avdeling. Følgende personer fra Statens vegvesen deltok: utbyggingssjef Johan A. Widerøe, seksjonsleder Per Løvaas, prosjektleder Jan Olav Sivertsen, naturforvalter Muriel Allemand og landskapsarkitekt Gunnar Tørud. Det foreligger et kort referat fra møtet. Møtet ble holdt for å klargjøre hvilke muligheter som foreligger for å gjøre miljømessige forbedringer på strekningen som er vedtatt. Det ble fra utbygger understreket at alternative traseer (f.eks. oppjustering av nåværende trase) ikke var tema, men at bare mindre justeringer kan gjøres for å hindre nedbygging av verdifulle naturområder og for å bedre landskaps-tilpasningen. Møtet konkluderte med at A. Moen skulle foreta en befaring på strekningen like øst for Kjølen naturreservat. Denne befaring ble foretatt 24. august 1998, og i tillegg til A. Moen deltok Muriel Allemand.

Kjølen naturreservat i Orkdal omfatter 3692 daa, og det ble opprettet i 1990. Forslaget til vern ble fremmet i forbindelse med verneplan for myr (Moen 1983), og da ble det foreslått et større område (ca 5 km²) som inkluderte områdene østover til vegtraseen som her undersøkes. Myrene på Kjølen danner et storslagent myrlandskap som ble vurdert å ha høg verneverdi. Myrene domineres av bakkemyr og flatmyr, og i tillegg

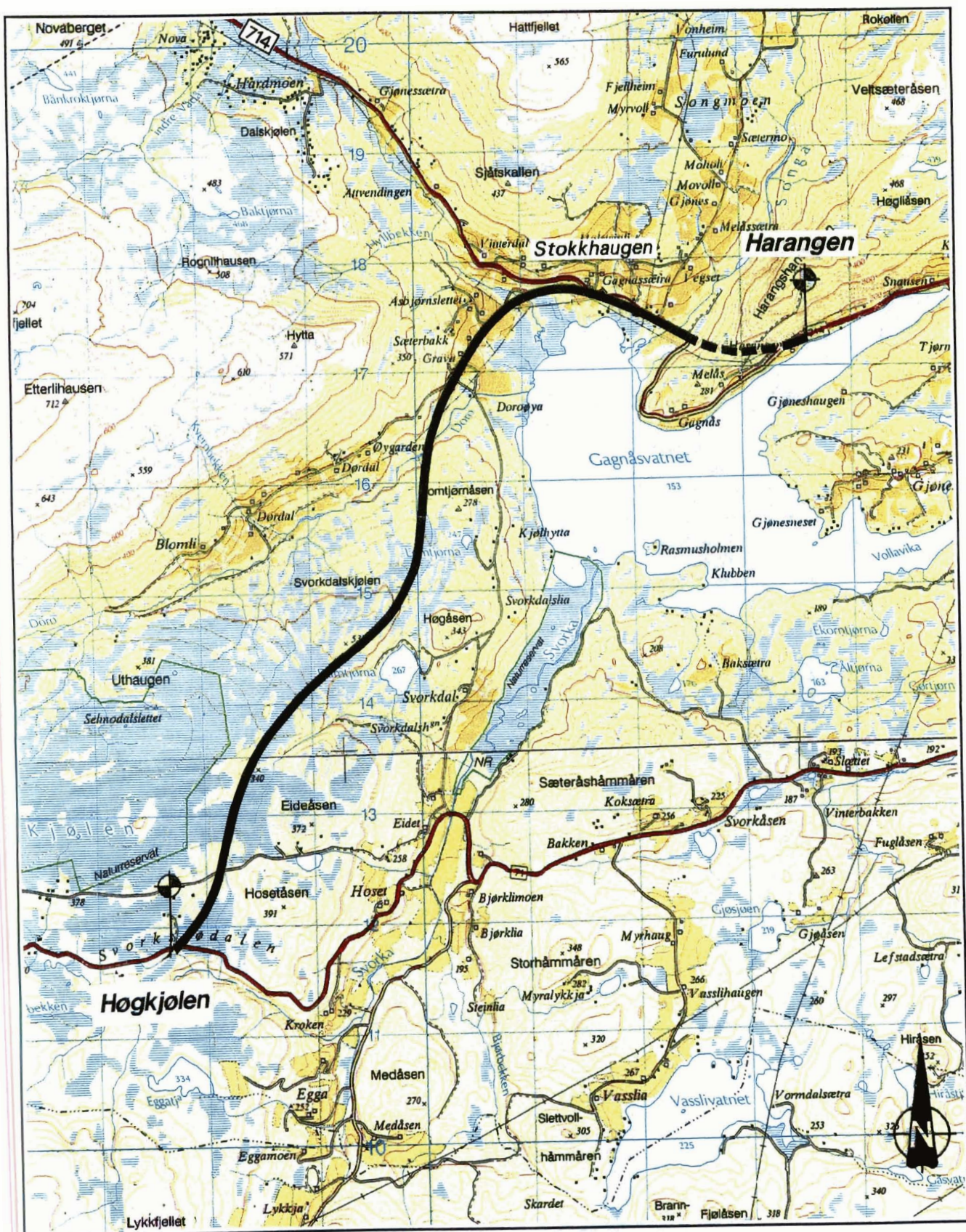
inngår terrengdekkende myr og andre ombrotrofe typer, dessuten strengmyr. Vegetasjonen domineres av fattigmyr, men med innslag av betydelige arealer av nedbørmyr, intermediær myr og rikmyr. Et grovt vegetasjonskart er tatt med hos Singsaas (1984). Oversikt over litteratur som beskriver naturforholdene innen Kjølen naturreservat, inkludert artslister, er gitt hos Pedersen (1994).

Materiale, undersøkelsesområdet og plantegeografisk plassering

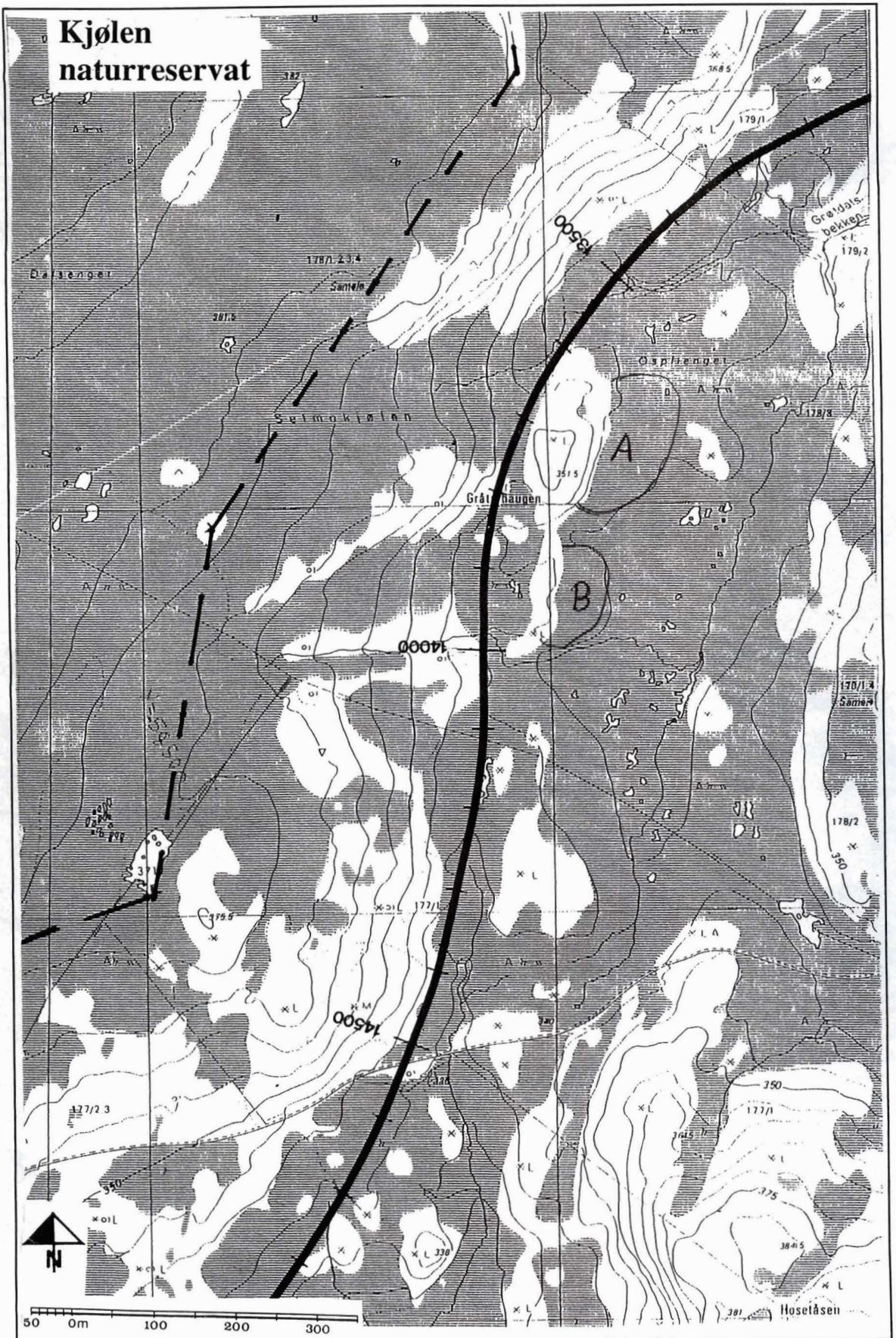
Denne rapporten bygger på befaringen den 24.8.98 av området ved den planlagte vegen, fra den gamle vegen over Søvasskjølen (merket 14500 på figur 3) og ca 1300 m nordøstover (til områdene like nord for Grøtdalsbekken, ca 300 m Ø for merket 13500 på kartet). Dessuten er et større område omkring den planlagte vegtraseen studert på flybilder (seriene 1664 og 93102 (A 5-9, B 2-6, C 2-6)). Også tidligere innsamlet materiale fra området og generell kunnskap om naturforholdene i distriktet er brukt.

Det undersøkte området ligger 335-350 m o.h. i nedre del av ei li som heller mot øst. Den planlagte vegen ligger 250-350 m øst for grensa for Kjølen naturreservat, og vegtraseen ligger 25-30 m lågere enn reservatet.

Grensa mellom mellomboreal og nordboreal vegetasjonssone ligger på ca 400 m o.h. i dette området, noe høgere i sør- og vestvendte områder, og litt lågere i øst- og nordvendte lier. Naturreservatet ligger i overgangen mellom mellom- og nordboreal sone. Undersøkelsesområdet ligger i øvre del av mellomboreal vegetasjonssone. Reservatet og undersøkelsesområdet ligger i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (terminologi etter Moen 1998).

Figur 2. Kart over den planlagte nye strekningen av E39 fra Højkjølen til Stokkhaugen. Kartgrunnlag: M711, kartbladene 1521 III og IV. Rutene på kartet dekker 1 km².

Figur 3. Kart over den planlagte vegtraseen (hel linje med nummer) like øst for Kjølens naturreservat (stiplet linje). Områdene med de mest interessante høgmyrene øst for Gråtårhaugen er merket A og B. Kartgrunnlag: Økonomisk kartverk.

Planteliv og naturtyper ved den planlagte vegtraseen

Området er preget av store myrområder, spesielt mot vest. Bakkemyr (dels med stor helling) og flatmyr dominerer, dessuten inngår svak strengmyr, kanthøgmyr og andre typer av nedbørmyr (mest tue-dominert). Vegetasjonsmessig er det fattigmyr som dominerer, og spesielt fastmattedominerte typer med rome (*Narthecium ossifragum*) dekker mye. Også blautere fattigmyr er vanlig. Tue-dominert nedbørsmyr er vanlig, og det inngår en god del intermediær myrvegetasjon. Rikmyr finnes flekkvis, vanligst i tilknytning til kilder og mer diffuse grunnvannframspring. Det finnes også fattige kildeframspring, dels i overgangstyper mot snøleievegetasjon.

På fastmarksholmer dominerer gran- og furuskog, ellers inngår mye bjørk, og i rike lier noe gråor.

Det er trivielle blåbær-dominerte skoger som dominerer, på koller inngår fattigere røssllyngdominerte typer. Noen steder finnes rikere engskoger (dels med noe gråor), og det finnes engskoger og åpne engområder som bærer klare spor etter rydding og slått/husdyrbeite. I forsenkninger opp mot selve Kjølén finnes snøleievegetasjon; disse områdene har et svært tykt snødekke som varer lenge utover sommeren (flybilder fra 13.7. 1965 viser at det da fantes flere snøflekker i disse snøleiene).

Vurdering av verneinteresser

Plantelivet langs den planlagte vegtraseen er dominert av vanlige vegetasjonstyper med ganske triviell flora, og det er ikke registrert sjeldne arter. De viktigste verdiene er knyttet til forekomstene av kanthøgmyr, dessuten er forekomstene av rikmyr (dels ekstremrik), kildeframspring og snøleievegetasjon (i mellomboreal vegetasjonssone!) interessant. Også forekomstene av rik engvegetasjon med gråor er interessant; gråorskog er her ved

høgdegrensen, og slik skog er ikke kjent innen reservatet. Det samme gjelder kant-høgmyrene, som er en myrtype med høgdegrense i mellomboreal vegetasjonssone. Disse områdene øst for Kjølén naturreservat inneholder således naturtyper som mangler i reservatet i vest.

Kanthøgmyr finnes ganske velutviklet øst for skogsåsen Gråtarhaugen (kanthøgmyrene er merket A og B på figur 3). Slike fine kanthøgmyrer er ikke registrert andre steder i området innen og like ved naturreservatet. En må østover til Svorkmyran naturreservat, ca 2 km lenger øst, og der finnes velutvikla kanthøgmyr av låglandstype innen verneområdet. Det er likevel klart av verneinteresse å ta vare på de to høgmyrområdene ved Gråtarhaugen, og spesielt verdifullt ville det være å inkludere dette området i det store verneområdet lenger vest. Også forekomstene av rik gråorskog i lia vest for Gråtarhaugen har interesse i vernesammenheng, som supplement til naturtypene innen Kjølén naturreservat. Kilder og snøleier finnes innen Kjølén naturreservat, likevel er de relativt store snøleiene på ca 360 m o.h. spesielle, og henger klart sammen med at de ligger øst for det store myrområdet på Søvasskjølén (store snømengder blåses østover og samles i disse forsenkningene).

Konklusjon

Den planlagte vegtraseen skjærer gjennom områder som tidligere ikke har store tekniske inngrep. Det burde vært unngått å foreta slike tekniske inngrep i nye områder, og i det aktuelle området kommer denne hovedvegen til å skjære av et stort sammenhengende naturområde med to viktige naturreservater. Den nye vegtraseen burde vurderes nøye mot alternative traseer, noe som imidlertid ikke er tema for foreliggende rapport.

Vegtraseen kommer like øst for et stort, verdifullt myrreservat som for framtida skal tjene som referanseområde. De største ned-

børmyrpartiene (som er spesielt viktige referanseområder) innen Kjølen naturreservat ligger bare ca 300 m fra den planlagte vegen. Her er det en fordel at vegen blir liggende 20-30 m lågere enn reservatet. Framherskende vindretning er og gunstig, ved at vegtraseen ligger øst for reservatet (viktigste vindretning er fra vest).

Kjølen naturreservat kan i dag utvides østover for å ta med naturtyper som mangler innen nåværende grenser, og det burde også være et poeng å knytte de to naturreservatene sammen til ett stort verneområde. En ny hovedveg ødelegger/reduserer slike aktuelle utvidelser.

Høgmyrene øst for Gråtarhaugen er det området som vurderes å være mest verdifullt, dessuten representerer snøleier og rike myrer, kilder og gråorskoger i lia opp mot Kjølen verdifulle områder for vern.

Den planlagte vegtraseen ligger like øst for naturreservatet, og den påvirker/ødelegger myrene vest for Grøtdalsbekken der det finnes interessante naturtyper. Ved å flytte vegtraseen 300-400 m østover (mot Eideåsen) vil en både få større avstand til Kjølen naturreservat, og en vil kunne spare interessante naturtyper som ligger like øst for reservatet. Dette betyr flytting til østsida av Grøtdalsbekken som går gjennom våtmarksområdet. Ved en slik flytting vil en også unngå å legge vegen gjennom de mest snørike områdene som ligger i lia like øst for Kjølen. Dette vil kunne spare vegvesenet for snøbrøyteutgifter.

3 Litteratur

- Lid, J. & Lid, D.T. 1994. Norsk flora. 6. utgåve ved Reidar Elven. - Det Norske Samlaget, Oslo. 1014 s.
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. - K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983-4: 1-138.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. - Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Ouren, T. 1959. Floraen i Soknedal herred i Sør-Trøndelag. - K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Årbok 1959: 71-121.
- Pedersen, S.M. 1994. Vern av biologisk mangfold. Tema: Myrreservatene. Oversikt over naturfaglig kunnskap I. - Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv. Rapport 1994-12: 1-232.
- Singsaas, S. 1984. Etterundersøkelser i Sør-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. - Univ. Trondheim, Museet. 13 s. Upubl.

Utgiver: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Vitenskapsmuseet
Institutt for naturhistorie
7491 Trondheim

ISBN 82-7126-579-2
ISSN 0804-0079

Opplag: 50